

Usuwiają raka robotem

Urolodzy ze Szpitala Specjalistycznego w Czerwonej Górze usuwają raka prostaty przy pomocy robota. - Dzięki niemu możemy operować z precyzją normalnie nieosiągalną dla człowieka, a nasi pacjenci mają dostęp do świadczeń na najwyższym światowym poziomie - mówi Arkadiusz Zapała, kierownik Oddziału VII Urologicznego Szpitala w Czerwonej Górze.

Władze lecznicy zdecydowały niedawno o zakupie systemu robotycznego CMR Versius, który jest mniejszym i lżejszym odpowiednikiem słynnego robota DA VINCI. Przy jego pomocy w szpitalu ma być wykonywanych minimum sto zabiegów prostatektomii rocznie.

[Czytaj na stronie 5](#)

Podwyżki są, ale... pieniędzy na nie brak

Resort zdrowia zapowiadał dodatkowe miliardy złotych na wzrost minimalnych wynagrodzeń w ochronie zdrowia oraz wyższe wyceny świadczeń. Tymczasem... „mamy taki Polski Ład dla szpitali” - narzekają dyrektorzy świętokrzyskich lecznic, którzy borykają się z brakiem pieniędzy na podwyżki.

[Czytaj na stronie 3](#)

Rośnie liczba chorych na COVID-19

Lekarze rodzinni alarmują o rosnącej liczbie chorych na COVID-19. Z niepokojem czekają na to, co przyniesie jesień.

- Wygląda na to, że kolejną falę mamy już teraz, tylko statystyki na stronie ministerstwa tego nie odzwierciedlają - stwierdza konsultant wojewódzki w dziedzinie epidemiologii.

[Czytaj na stronie 4](#)

W NUMERZE

Kolejni lekarze po kieleckim uniwersytecie

Ponad 100 absolwentów kierunku lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach złożyło przysięgę i odebrało dyplomy ukończenia uczelni. Sprawdziliśmy, ilu z nich zostaje w naszym województwie, by tu kontynuować karierę zawodową.

Czytaj na stronie 6

Dentysta może rozpoznać Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C

Joanna Gałuszka-Garnuszek podała analizie rodzaj i częstość występowania manifestacji pozawątrobowych w obrębie błony śluzowej jamy ustnej u chorych z przewlekłym WZW typu C. Publikujemy wyniki jej badań, które zaowocowały uzyskaniem przez dentystkę stopnia naukowego doktora nauk medycznych.

Czytaj na stronie 8

Zbadał czynniki ryzyka udaru mózgu na terenach wiejskich i małomiejskich

Kielecki neurolog Jacek Antecki uzyskał stopień naukowy doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu. W swojej rozprawie doktorskiej poddał analizie czynniki ryzyka udaru mózgu pacjentów, zamieszkałych w obszarach małomiejskich i wiejskich. Jakie wnioski przyniosły jego badania?

Czytaj na stronie 9

Drogie Koleżanki i Koledzy

Wakacje dobiegają końca, mam nadzieję, że każdy znalazł czas na wypoczynek. Umiejętność odreagowania stresu, który nam towarzyszy na co dzień, jest niezwykle ważna, wręcz kluczowa w naszej profesji. Bez niej niezwykle szybko można stać się ofiarą wypalenia zawodowego. Chcąc nas przed nim chronić, a jednocześnie realizując obietnicę, złożoną na początku kadencji, odnośnie większej liczby szkoleń, zapraszam na sympozjum „Higiena emocjonalno-zawodowa. Jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu”.

Poprowadzi je Adrianna Sobol – psycholog z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Szkolenie odbędzie się 16 września o godz. 16 w siedzibie ŚIL przy al. ks. J. Popiełuszki 43 w Kielcach. Więcej na ten temat przeczytacie na str. 3 i 19.

Jesień zapowiada się wyjątkowo trudna. Ustawa „o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych” negatywnie wpłynęła na kondycję finansową placówek służby zdrowia. Nie wszyscy dyrektorzy szpitali podpisali aneksy z NFZ. Niestety nie dość, że nie zapewniono dostatecznych pieniędzy na podwyżki, to wprowadzono przepisy, które antagonizują środowisko. Skłócanie między sobą lekarzy, pielęgniarek, fizjoterapeutów czy techników nie przyniesie niczego dobrego. Tylko doświadczony zespół szanujących się i dobrze wynagradzanych specjalistów, może ze sobą właściwie współpracować i sprawnie ratować życie oraz zdrowie pacjentów. W szpitalach narasta frustracja, pojawiają się groźby strajków. To kolejny dowód na to, że reformowanie służby zdrowia bez stosownego zwiększania na nią nakładów przynosi więcej szkody niż pożytku.

Od lipca lekarze rodzinni mogą zlecać więcej badań diagnostycznych, w październiku uzyskają kolejne uprawnienia w ramach opieki koordynowanej. O tym wszystkim przeczytacie w „Eskulapie Świętokrzyskim”. Życzę miłej lektury.

Z wyrazami szacunku

dr n. med. Dorota Szyska-Skrobot
Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej

INFORMATOR TELEADRESOWY

BIURO ŚWIĘTOKRZYSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ:

al. Ks. J. Popiełuszki 43, 25-155 Kielce, tel. 41-362-13-81, www.sil.apsnet.pl, e-mail: sekretariat@sil.apsnet.pl, konto nr 29 1240 4416 1111 0000 4965 4095.

Dyrektor biura: mgr Anna Zysk-Litwin, pn.-pt. w godz. 8-16, tel. 41-362-06-29.

Radca prawny: mgr Mariusz Łaba, udziela porad prawnych dla lekarzy w zakresie wykonywania zawodu lekarza w pn.-wt. godz. 14.15-16.00, śr. w godz. 10.45-15.15.

Biurowiczka odpowiedzialności zawodowej: mgr Klaudiusz Kanclerz, pon-pt, godz. 8-16, tel. 41-368-75-67, 41-362-13-81 wew. 13.

Biurowiczka Sądu Lekarskiego: mgr Anna Tkaczyk, pn.-pt. godz. 8-16, tel. 41-362-13-81 wew. 19.

Księgowość: Lucyna Papis - główna księgowa, mgr Jadwiga Zielińska - księgowa, tel. 41-362-13-81 wew.14, fax 41-362-15-00.

Rejestr lekarzy: mgr Anita Dubiel - praktyki lekarskie - 41-362-13-81, wew. 15, mgr Beata Kuprian - prawa wykonywania zawodu, tel. 41-362-13-81, wew. 22 oraz 41-362-15-40.

Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej: dr n. med. Dorota Szyska-Skrobot.

Rzecznik Praw Lekarza: dr Urszula Chonin, dyżuruje w poniedziałki w godz. 14-16, tel. 661-313-309, u.chonin@interia.pl.

Pełnomocnik do spraw zdrowia lekarzy i lekarzy dentystów: dr Włodzimierz Gajewski, tel. 604-639-805, e-mail: w.t.gajewski@op.pl. Ewentualne spotkania pon. w godz. 12-14.

Eskulap Świętokrzyski

Wydawca:

Świętokrzyska Izba Lekarska w Kielcach al. Ks. J. Popiełuszki 43, 25-155 Kielce

Redaguje kolegium w składzie:

Robert Barucha, Krzysztof Bidas, Urszula Chonin, Włodzimierz Gajewski, Barbara Kocela, Marta Sitnik, Grażyna Sławeta, Iwona Soboń, Dorota Szyska-Skrobot, Jadwiga Zielińska - sekretarz redakcji

Artur Pedryc - redaktor naczelny

Szata graficzna, skład i druk:

ART-SERWIS, ul. Modrzewiowa 14, 26-001 Masłów, tel. 513-01-04-04
www.artserwis.info

Nakład: 4500 egz.

Podwyżki są, ale pieniędzy brakuje

Resort zdrowia zapowiadał dodatkowe miliardy złotych na wzrost minimalnych wynagrodzeń w ochronie zdrowia oraz wyższe wyceny świadczeń. Tymczasem... „mamy taki Polski Ład dla szpitali”.

- Nie podpisałem aneksu z NFZ i nie realizuję podwyżek dla personelu, który rozumie moje działania i wie, o co walczę. Nie mogę się zgodzić na rozwiązania, które pogrążą szpital. To, co obecnie wprowadzono, to nic innego jak taki Polski Ład dla szpitali - mówi Leszek Lepiarz, dyrektor Szpitala Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej.

1 lipca weszła w życie nowelizacja przepisów o wysokości minimalnych wynagrodzeń dla osób zatrudnionych w podmiotach leczniczych. NFZ zaproponował aneksy do umów, a wyższe wyceny świadczeń miały wystarczyć na pokrycie kosztów podwyżek i wyższych kosztów działalności leczniczej. Niestety, Ministerstwo Zdrowia w tym samym czasie zlikwidowało fundusze przekazywane na pensje pracownicze, np. tzw. Zembalowe. Jakby tego było mało, początkowo resort zdrowia zapowiadał, że minimalna pensja pielęgniarki ze specjalizacją i tytułem magistra wyniesie 7304 zł. Później okazało się, że na takie pieniądze mogą liczyć tylko osoby zatrudnione na stanowiskach, na których wymagane są takie kwalifikacje, a tych jest niewiele.

Szybko okazało się też, że nie wszystkie szpitale mają fundusze na pokrycie kosztów ustawowych podwyżek.

- Mamy pieniądze na podwyżki, ale w takim zakresie, w jakim je realizujemy, czyli dla tych pracowników, wobec których określone kompetencje są wymagane na danym stanowisku - mówi Bartosz Stemplewski, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach, największej lecznicy w regionie.

Identyfikacja postąpiła dyrekcja Świętokrzyskiego Centrum Onkologii, co sprawiło, że pielęgniarki tam zatrudnione masowo zaczęły brać zwolnienia lekarskie. W efekcie trzeba było wstrzymać planowe zabiegi.

Nie pomogły tłumaczenia, że dyrekcja realizuje zapisy ustawy, a większe pieniądze z aneksuowanej umowy muszą wystarczyć także na pokrycie rosnących kosztów energii, leków, a w niedalekiej przyszłości ogrzewania.

Nowe przepisy o podwyżce płac minimalnych najbardziej uderzają w małe szpitale powiatowe, które - jako placówki nie będące lecznicami wysokospecjalistycznymi - wykonują z reguły gorzej wyceniane zabiegi.

Leszek Lepiarz, dyrektor Szpitala Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej, wyliczył, że jeśli podpisze aneks z NFZ, to na podwyżki tylko dla etatowego personelu i tak zabraknie mu 170 tys. zł miesięcznie.

Wie, że niepodpisanie aneksu nie zwalnia go z obowiązku realizacji ustawy o płacach minimalnych, ale - jak sam mówi - podjął swojego rodzaju protest.

- Póki toczą się rozmowy na szczeblu Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Szpitali Powiatowych i Związku Powiatów Polskich, nie podpiszę aneksów. Chcę pokazać, że problem jest. Rozmawiam przy tym ze związkami zawodowymi, duża część personelu w tej sprawie jest za mną - mówi dyrektor Lepiarz. Zmiany obecnie wprowadzane przez resort zdrowia porównuje do Polskiego Ładu i ma nadzieję, że i w tym przypadku, podobnie jak w kwestii Polskiego Ładu, rząd dostrzeże błędy i je naprawi.

Grzegorz Lasak, dyrektor szpitala w Busku-Zdroju, aneks podpisał i realizuje podwyżki, ale już wie, że jego lecznica będzie generowała 900 tys. zł straty miesięcznie.

- Gdybym chciał dać podwyżki takie, jakich domagają się związki zawodowe, czyli wszystkim pielęgniarkom z tytułem magistra, a nie tylko tym, które pracują na stanowiskach, na których takie kompetencje są wymagane, to strata miesięczna wyniosłaby 1,3 mln zł - informuje dyrektor Lasak. Znacząca przy tym, że nowe przepisy spowodowały duże napięcia i antagonizmy między pracownikami szpitali.

O zmianę stanowiska resortu zdrowia i większe pieniądze dla szpitali, które pozwolą na realizację ustawy o płacach minimalnych, walczy Związek Powiatów Polskich. Na jego liście jest już ponad 140 szpitali, które zgłosiły, że nie są w stanie w stu procentach realizować ustawowych podwyżek dla pracowników. Wśród nich są m.in. szpitale w Ostrowcu Świętokrzyskim, Sandomierzu, Włoszczowie czy Kazimierzy Wielkiej.

W SKRÓCIE

Szkolenie na temat wypalenia zawodowego

Szkolenie „Higiena emocjonalno-zawodowa. Jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu” odbędzie się 16 września (piątek) o godz. 16 w budynku Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej przy al. Księdza Popiełuszki w Kielcach.

- Szkolenie jest bezpłatne, lekarze dowiedzą się w jego trakcie po pierwsze, co robić, by nie ulec wypaleniu zawodowemu, a po drugie jak rozpoznać ten problem u swoich pacjentów. Zapraszam - mówi Dorota Szyska-Skrobot, prezes ŚIL.

Stypendia na doksztalcenie

Rozpoczął się nabór wniosków o stypendia Naczelnej Rady Lekarskiej. Dzięki nim można zdobyć pieniądze na odbycie stażu w polskim lub zagranicznym ośrodku lub udział w kursach, warsztatach celem doksztalcenia zawodowego.

O stypendium mogą się ubiegać lekarze i lekarze dentyści, którzy w dniu składania wniosku nie ukończyli 35. roku życia. Stypendia przyznaje się w kwocie nie wyższej niż 10 tys. zł dla jednej osoby.

NFZ przyjmuje zgłoszenia podmiotów, chcących szczepić przeciwko grypie

Oddziały Narodowego Funduszu Zdrowia przyjmują wnioski od placówek medycznych i aptek, które chcą szczepić przeciwko grypie. NFZ informuje, że wnioski można składać do 30 września. W nadchodzącym sezonie usługa szczepienia będzie bezpłatna, ale koszt szczepionki pokryje pacjent.

Krótsze szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży

Możliwość odbycia krótszego szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży przewiduje projekt rozporządzenia, które - zgodnie z zapowiedziami - ma wejść w życie 1 września 2022 roku. Jak wyjaśnia Ministerstwo Zdrowia, zmiana wynika z dużego zapotrzebowania na lekarzy specjalistów, których niedobór okazał się szczególnie kłopotliwy podczas pandemii.

Czwarta dawka szczepionki dla lekarzy już dostępna

Pracownicy podmiotów medycznych, studenci kierunków medycznych i farmaceutycznych mogą już przyjmować drugą dawkę przypominającą szczepionki przeciwko COVID-19. Jak poinformował resort zdrowia, wystawionych zostało już 400 tys. e-skierowań.

Fala pandemii już jest, tylko nie widać jej w statystykach

Lekarze rodzinni alarmują o rosnącej liczbie chorych na COVID-19. Z niepokojem czekają na to, co przyniesie nadchodząca jesień.

- Dane o liczbie zakażonych SARS-CoV-2 nie odzwierciedlają rzeczywistej sytuacji, a ta pogarsza się z tygodnia na tydzień - informują lekarze Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Od połowy wakacji do naszej redakcji docierają niepokojące sygnały od świętokrzyskich lekarzy rodzinnych o rosnącej liczbie chorych na COVID-19.

- W mojej niewielkiej przychodni, w której zapisanych jest około 4000 pacjentów, na 30 osób testowanych na COVID-19 w ostatnim tygodniu, aż 22 miały wynik pozytywny - mówi Leszek Kryczka, prezes Zarządu Przychodni Eskulap w Solcu -Zdroju (rozmowa z 18 sierpnia 2022).

- Obserwujemy wyraźny wzrost liczby pacjentów chorych na COVID-19. Ostatnio nawet dwie nasze pracownice zostały zakażone koronawirusem - informuje Jolanta Wróblewska-Więcek, dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stąporkowie.

- Od początku wakacji liczba zachorowań na COVID-19 jest coraz większa. Pierwszy wakacyjny szczyt mieliśmy na przełomie lipca i sierpnia. Od długiego weekendu sierpniowego mamy drugi, jeszcze wyższy - informuje Sebastian Kędziński, konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny rodzinnej. Zaznacza przy tym, że obecnie wśród chorych na COVID-19 jest dużo osób starszych.

- Zwłaszcza tych, którzy ostatnią dawkę szczepienia przyjęli więcej niż pół roku temu - zauważa doktor Kędziński.

Takich wypowiedzi od osób pracujących w POZ z całego województwa mogliśmy cytować jeszcze wiele.

Lekarze rodzinni podkreślają, że szczęśliwie Omicron nie powoduje tak ciężkiego przebiegu choroby, jak poprzednie warianty koronawirusa, ale przez to często może być mylony z grypą, szybciej i łatwiej się rozprzestrzeniać i wywoływać kolejne fale pandemii.

NIESWOISTE OBJAWY

- Chorzy na COVID-19 uskarżają się teraz na lejący katar, ból głowy, ból gardła, objawy są nieswoiste i cały czas się zmieniają. Nie występuje już, tak jak kiedyś, charakterystyczny objaw - utrata węchu i sma-

ku. Ponadto z powodu zmian w testowaniu wielu chorych nie jest rejestrowanych w systemie jako osoby chore na COVID-19.

- Mamy za mało testów, więc nie możemy testować wszystkich. Ponadto często się zdarza, że ktoś dzwoni w ramach teleporady, informuje, że zrobił test kupiony w aptece i ma wynik pozytywny. Nie mogą go wpisać do systemu jako potwierdzony przypadek chorego na COVID-19, bo nie przetestowałem go osobiście - mówi doktor Leszek Kryczka.

Wszystko to sprawia, że - zdaniem lekarzy pracujących w POZ - skala zjawiska jest większa, niż wynika z oficjalnych statystyk, a biorąc pod uwagę tempo wzrostu zachorowań w sierpniu, trudno z optymizmem myśleć o tym, co się będzie działo jesienią.

Chorzy na COVID-19 cały czas, mimo lata i wysokich temperatur, trafiają na szpitalne oddziały zakaźne.

„ Wygląda na to, że kolejną falę mamy już teraz, tylko statystyki na stronie ministerstwa tego nie odzwierciedlają

JEST MNÓSTWO OSÓB NIEZASZCZEPIONYCH

- Obecnie na naszym oddziale mamy 8 osób chorych na COVID-19 - informuje dr hab. Dorota Zarębska-Michaluk, zastępca kierownika Kliniki Chorób Zakaźnych Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach.

Nasza rozmówczyni zwraca uwagę na to, że wciąż wiele osób jest niezaszczepionych. Mówi wprost:

- Nie sądziłam, że aż tyle osób do tej pory nie przyjęło szczepionki. Zwłaszcza ludzi po 80. roku życia. Przecież jak ktoś ma tyle lat, to każda infekcja może go zabić - mówi dosadnie.

Podkreśla przy tym, że warto się szczepić:

- Odkąd zaczęła się pandemia, nie było w naszym oddziale ani jednego zaszczepionego pacjenta, który umarł z powodu COVID-19. To jednak najwyraźniej ludzi nie przekonuje. Jest mnóstwo osób,

które „chcą mieć wybór”. Cóż, jeśli ktoś chce ciężko chorować, mieć powikłania i być może umrzeć, zamiast przyjąć szczepionkę, to jest to faktycznie jego wybór - konstatuje dr hab. Dorota Zarębska-Michaluk.

KOLEJNA FALA JUŻ NADESZŁA, TYLKO...

Coraz więcej lekarzy w naturalny sposób niepokoi się o to, co będzie jesienią, gdy pogoda zacznie sprzyjać rozprzestrzenianiu się wirusa. Czy będziemy mieć kolejną falę pandemii i jak wysoką?

To pytanie zadaliśmy Jerzemu Staszczukowi, konsultantowi wojewódzkiemu w dziedzinie epidemiologii.

- Nie jestem w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie, wygląda na to, że kolejną falę mamy już teraz, tylko statystyki na stronie ministerstwa tego nie odzwierciedlają. Dane, podawane przez resort, w większości opierają się na wynikach testów, robionych pacjentom przy przyjęciu do szpitali. Na 15 tys. testów wykonywanych dziennie, lekarze z POZ robią około pięć - twierdzi dr Staszczuk.

Podczas rozmowy 24 sierpnia informował nas, że w świętokrzyskich szpitalach przebywa około stu pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2, z czego hospitalizowanych z powodu COVID-19 jest około dwudziestu.

- Na szczęście Omicron, który dziś jest wariantem dominującym, wywołuje stosunkowo łagodny przebieg choroby i nie komplikuje pracy szpitali - zaznacza dr Staszczuk.

Nasz rozmówca pokrótce odniósł się także do zarzutów ze strony POZ, że brakuje testów na SARS-CoV-2.

- Jeśli któraś z przychodni nie ma testów, może je zamówić za darmo w Agencji Rezerw Strategicznych - informuje doktor Staszczuk, przypominając przy okazji, że obecnie NFZ nie płaci już przychodniom za wykonywanie testów pacjentom.

TRZEBA SIĘ SZCZEPIĆ

Doktor Staszczuk apeluje jednocześnie do lekarzy i personelu medycznego, by przyjmowali kolejną dawkę przypominającą.

- Jest już taka możliwość i każdy lekarz powinien jak najszybciej ponownie się zaszczepić. O tym, gdzie są prowadzone szczepienia, można się między innymi dowiedzieć, dzwoniąc pod numer infolinii 989 - informuje doktor Staszczuk.

AP

Nowy wymiar stwierdzenia „z chirurgiczną precyzją”

Urologi ze Szpitala Specjalistycznego Św. Rafała w Czerwonej Górze usuwają raka prostaty przy pomocy robota. To pierwsza placówka w regionie, dysponująca sprzętem, którym pochwalić się mogą tylko największe kliniki w kraju.

- Robot daje nam możliwość operowania z precyzją, normalnie nieosiągalną przez człowieka, dzięki temu minimalizujemy ryzyko powikłań i skracamy czas hospitalizacji - mówi Arkadiusz Zapała, kierownik Oddziału VII Urologicznego Szpitala w Czerwonej Górze.

- Robotyczna prostatektomia jest rodzajem zabiegu, gdzie robot nie ma autonomii, jest cały czas kierowany przez człowieka, zapewniając operatorowi zakres ruchów i precyzję nieosiągalną przez człowieka. Zabieg jest wykonywany w 10-krotnym powiększeniu, a obraz wyświetlany jest w technologii 3D - informuje Arkadiusz Zapała, kierownik Oddziału VII Urologicznego Szpitala w Czerwonej Górze.

POTRZEBNA JEST WYJĄTKOWA PRECYZJA

Usunięcie raka prostaty to trudny zabieg i obarczony sporym ryzykiem powikłań.

- Gruczoł znajduje się w trudno dostępnym miejscu, na dnie miednicy, otoczony obręczą kostną. Trzeba pracować w bardzo ograniczonym miejscu. Uważać, by nie uszkodzić znajdujących się w pobliżu:

dużych naczyń krwionośnych, odbytnicy, zwieracza pęcherza, który zapewnia utrzymanie moczu, oraz pęczków naczyniowo-nerwowych, zapewniających sprawność seksualną - wyjaśnia doktor Zapała.

- Robot daje nam precyzję, której człowiek nie jest w stanie osiągnąć. W naszym szpitalu wykorzystujemy go wyłącznie do usuwania raka prostaty, przy czym jest warunek, że nowotwór musi być ograniczony do gruczołu prostaty, nie może wychodzić poza niego (stadium T1 lub T2) - informuje doktor Zapała.

- Prostatektomia, wykonana przy użyciu robota, to minimalizacja wszelkiego rodzaju powikłań i skrócenie czasu hospitalizacji, pacjent wychodzi do domu w drugiej dobie od zabiegu - informuje szef Urologii w Czerwonej Górze.

DOŁĄCZYLI DO GRONA WIODĄCYCH OŚRODKÓW

- Zdecydowaliśmy się na wprowadzenie systemu robotycznego CMR Versius, gdyż operacje z wykorzystaniem tego typu urządzeń są dziś standardem w wiodących ośrodkach medycznych w Polsce i na świecie. Chcemy dać pacjentom do-

- Jesteśmy pierwszym szpitalem w województwie, który operuje przy pomocy robota - mówi z dumą Arkadiusz Zapała, kierownik Oddziału VII Urologicznego Szpitala w Czerwonej Górze.

stęp do najnowocześniejszych technologii leczenia - w tym przypadku w zakresie raka prostaty, który stanowi obecnie 20 procent wszystkich rozpoznanych nowotworów złośliwych i jest drugą najczęstszą przyczyną zgonów wśród mężczyzn - mówi Yousef Sleiman, dyrektor Szpitala w Czerwonej Górze.

W lecznicy ma być wykonywanych co najmniej sto zabiegów robotycznych prostatektomii rocznie. Narodowy Fundusz Zdrowia wydał niedawno rozporządzenie, na mocy którego takie zabiegi będą kontraktowane, czyli bezpłatne dla pacjentów.

Operacje wykonują urologi Przemysław Woźniak i Tomasz Suchojad.

/AP/

Lekarze rodzinni mają nowe uprawnienia

Od 1 lipca lekarze POZ mogą zlecać dziewięć dodatkowych badań diagnostycznych, na które kierowali dotąd tylko specjaliści.

Rozszerzony pakiet badań diagnostycznych obejmuje: ferrytynę, witaminę B12, kwas foliowy, anty-CCP, CRP - szybki test ilościowy (do ukończenia 6. r.ż.), przeciwciała anty-HCV, Antygen H. pylori w kale - test kasetkowy, Antygen H. pylori w kale - test laboratoryjny oraz Strep-test.

Narodowy Fundusz Zdrowia ogłosił, że za te badania będzie płacił kwoty od 12 do 61 złotych.

- Te zmiany to spełnienie postulatów środowiska lekarzy rodzinnych, którzy od

dawna domagali się zwiększenia kompetencji - mówi Sebastian Kędziński, konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny rodzinnej.

- Od tej pory wielu pacjentów trzeba było wysłać do specjalistów tylko po to, by dostali skierowanie na badanie, a to generowało kolejki. Stawki, które NFZ płaci przychodniom za nowe badania, też są wyśmienite, więc póki co zmiany idą w dobrym kierunku. Teraz czekamy na drugą część zmian, które mają wejść w październiku - ocenia doktor Kędziński.

Bardziej krytycznie na wprowadzane zmiany patrzy Leszek Kryczka, prezes związku Pracodawców Województwa

Świętokrzyskiego „Porozumienie Zielonogórskie”.

- Założenia reformy są dobre, ale z powodu braku właściwych konsultacji ma ona parę wad. Moim zdaniem, nie zabezpieczono właściwych środków, nie ma tylu lekarzy, pielęgniarek, dietetyków, nie ma specjalistów: diabetolog, endokrynolog, kardiolog. Przy stawkach zaproponowanych przez NFZ nie wiem, czy znajdziemy specjalistów, którzy będą chcieli konsultować naszych pacjentów - mówi doktor Kryczka.

Kolejna odsłona reformy w październiku. Koszyk badań ma być poszerzony m.in. o badania z obszaru kardiologii i endokrynologii w ramach opieki koordynowanej.

Ponad setka młodych lekarzy odebrała dyplomy

Ponad 100 absolwentów kierunku lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego złożyło przysięgę i odebrało dyplomy ukończenia uczelni.

Wśród nich po raz pierwszy byli studenci English Division, czyli studiów prowadzonych w języku angielskim.

Absolutorium odbyło się 30 czerwca 2022 w Kieleckim Centrum Kultury.

W uroczystości wzięli udział Dorota Szyska-Skrobot - prezes Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej, przedstawiciele władz miasta i świętokrzyscy parlamentarzyści.

Z danych uzyskanych od uczelni oraz rejestru Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej wynika, że około połowa absolwentów naszego uniwersytetu zostaje w województwie świętokrzyskim, by tu kontynuować karierę zawodową.

Absolutorium odbyło się 30 czerwca w Kieleckim Centrum Kultury.

W uroczystości wzięła udział dr Dorota Szyska-Skrobot, prezes ŚIL (z prawej).

Na widowni zasiadły rodziny studentów English Division z całego świata.

Radosne rzucanie biretami w górę zakończyło uroczystość rozdania dyplomów studentom medycyny.

Torpeda nowej generacji

Jarosław Wanecki

Przewodniczący Komisji Kultury Naczelnej Rady Lekarskiej, członek Krajowej Komisji Rewizyjnej i Rady Programowej „Gazety Lekarskiej”

Kampanie wyborcze sugerują, że po ich zakończeniu natychmiast nastąpi zmiana na lepsze. Tymczasem szum informacyjny opada, a oczekiwanie na poprawę zaczyna się dłużyć. Nudne stają się kąśliwe komentarze o poprzednikach. Zapowiedzi audytów trącą myszką. Frazesy o Stajni Augiasza nie usprawiedliwiają zastojów. Wszystko wraca na dawne tory. Prawie wszystko, a to jednak czyni różnicę, nad którą warto się pochylić.

Samorząd przyszłości wystartował niczym torpeda, której celem było zniszczenie muru, okalającego średniowieczne horyzonty lekarzy i lekarzy dentyków. Polaryzacja, młodzi kontra doświadczeni, na szczęście spaliła na panewce. Okazało się bowiem, że nowy program tworzą nie młodzi w zastępstwie doświadczonych, ale wielopokoleniowe wybory personalne, ukryte pod hasłem „świeżej krwi” i co najwyżej pod kierunkiem młodszych niż dotychczas kolegów. Zmiana jest zatem w dużym zakresie wizerunkowa. Schemat zmiany jest tradycyjny. Szczytne wyzwania realizują „nasi”, a nie „tamci”, chociaż „tamci” to jeszcze niedawno w znacznej części „my”, ale po zjazdowym liftingu struktur staramy się o tym bardzo szybko zapomnieć.

Zastosowany na początku dziewiątej kadencji modernizm technologiczny mógłby w istocie doprowadzić do odciążenia starszego pokolenia od źródeł informacji, ale natychmiast został zastopowany. Fantazja o całkowitej cyfryzacji samorządowych periodyków okazała się zbyt pochopna i wykluczająca. Wrzucenie wszystkiego do internetowych aplikacji jest oczywiście tańsze niż druk gazet i biuletynów, ale pytanie „co mam od izby w zamian za składkę?”, po ewentualnym odjęciu kolportażu prasy, dla wielu, nawet tych, którzy segregują izbowe wydawnictwa w śmietniku, oznaczać będzie tylko jedną odpowiedź: „nic”.

Tymczasem każdy z samorządowców, w tym ja, chciałby pokazać owo ponadstawowe „coś”. Na pewno nie jest nim moderowanie opinii delegatów na Krajowy Zjazd Lekarzy. Cenzura prewencyjna na forum „KZL” to trudna do zrozumienia nowość. W zamian otrzymujemy prasowe „przekazy dnia”, wzorowane na partyjnych komunikatach. Jednolitość stanowisk, do której notabene dążyli wszyscy dotychczasowi prezesi, ma podkreślać monolit w dążeniu do wytyczonych celów. W całej akcji wyczuwam jednak niebezpieczny precedens. Skutek narzucania agendy jest raczej mizerny. Stuletnia historia samorządu uczy, że nigdy nie udało się podczas środowiskowych dywagacji osiągnąć całkowitej zgody, choćby w jednym temacie. Zawsze znajdzie się jakiś felietonista albo dentysta, który mówi, jak powinno być, a nie jest. Próba kneblowania zawsze podnosi poziom krzyku.

I tak oto wszystkie ręce widoczne na pokładzie wojennej maszyny medyków, która po raz kolejny wypłynęła przeciw organizacyjnej i systemowej degrengoladzie w ochronie zdrowia, są jak na

razie iluzją przekazu medialnego. W rzeczywistości wykręcamy sobie palce w różne strony. Burza huczy wokół nas, ale hasło słychać tylko jedno: „no-fault”.

Od kilku tygodni zastanawiam się, ile taka jednostronna strategia ma wad? O zaletach przekonują inni publicyści, więc nie będę powtarzał ich argumentów. Ale czy nadmierne skupianie się wokół wybranego tematu, w tak wielkiej korporacji, nie jest zbyt groźne. Przecież problemy w ochronie zdrowia pączkują niczym komórki rakowe, niewrażliwe na ultracmocne sesje terapeutyczne. Szpitale nie dostały wystarczającej podwyżki, aby zrealizować nową siatkę plac minimalnych. Wszystko wskazuje na to, że reformatorskie pomysły ministra zostaną zawieszona na kołku, co akurat może być dla wielu menadżerów dobrą wiadomością. Drożyzna drewna kieszenie we wszystkich sektorach. Wycena punktu stomatologicznego, spóźniona o kilka lat, nie dogoniła nawet własnego cienia. Ścieżka specjalizacyjna przeciętego lekarza dentystry urywa się nad przepaścią. Psychiatria dziecięca znika na naszych oczach. Listy kolejkowe do gabinetów prywatnych świadczą o porażającej niewydolności publicznej opieki zdrowotnej. Zwiększyła się liczba chętnych do emigracji. Nie ma komu pracować. Pozyskanie asystenta graniczy z cudem, a oddziały nadal są zakładnikami rezydentów. Etos zamieniany na trzosa, skutkuje „hejtem”, brakiem zaufania społecznego, ruchami proepidemicznymi i mniej lub bardziej wybujałymi roszczeniami. Stąd przecież bierze się odruch obronny pod nazwą „no-fault”. Zatem naprawa jednego ogniwa nie wyczerpuje systemowego łańcucha bez usterek.

Tymczasem zbliżają się polityczne kampanie wyborcze, w których zdrowie stanie się, jak zawsze, kartą przetargową partyjnych obietnic bez pokrycia. Łatwo wywróżyć, że lekarze będą winni za całe zło. Torpeda dziewięcioprocentowej składki zdrowotnej, jak na razie nie poprawiła dostępności, organizacji pracy, satysfakcji pacjentów ani motywacji białego personelu. Przed nami równia pochyła w liczbie mnogiej. Główny cel, który chcemy osiągnąć, jest mgławicowy i niesie konsekwentnie przemilczaną groźbę gwałtownego wzrostu kosztów ubezpieczeń, które - w najgorszym scenariuszu - pokryjemy z własnych środków. Dlatego dywersyfikacja strategii mogłaby stać się ratunkiem w razie porażki wiodącego projektu.

Jaka byłaby wówczas różnica w porównaniu z dotychczasowym modelem samorządu? Organizacyjnie pewnie niewielka. Jednak problem frustrującego braku skuteczności naszych trzydziestoletnich wyrzutni nie leży w strategii, logistyce ani nawet w jakości pocisków, ale w silniejszym przeciwniku, którym w wielu wypadkach jesteśmy sami.

Jarosław Wanecki
kierownik Ośrodka Kultury
i Dziedzictwa Historycznego NIL

Joanna Gałuszka-Garnuszek doktorem nauk medycznych

Poddała analizie rodzaj i częstość występowania manifestacji pozawątrobowych w obrębie błony śluzowej jamy ustnej u chorych z przewlekłym WZW typu C.

- Lekarz dentysta, dzięki znajomości manifestacji pozawątrobowych w Przewlekłym Zapaleniu Wątroby typu C ze strony błony śluzowej jamy ustnej, może pomóc w postawieniu prawidłowej diagnozy u pacjenta, który nie ma świadomości choroby, tym samym przyczyniając się do włączenia odpowiedniego leczenia przeciwwirusowego - dowodzi w swojej rozprawie doktorskiej Joanna Gałuszka-Garnuszek, specjalista w dziedzinie chirurgii stomatologicznej.

Oto fragment streszczenia rozprawy doktorskiej dr Joanny Gałuszki-Garnuszek pt. „Analiza rodzaju i częstości występowania manifestacji pozawątrobowych w obrębie błony śluzowej jamy ustnej u chorych z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C.

WPROWADZENIE

Według najnowszych danych Światowej Organizacji Zdrowia, liczba aktywnie zakażonych HCV na świecie sięga obecnie 71 milionów, co stanowi 1% światowej populacji, a spośród nich prawie 400 tysięcy rocznie umiera w konsekwencji najcięższych powikłań choroby, czyli marskości i raka wątrobowokomórkowego. Istotnym problemem jest fakt, że zaledwie 20% zakażonych osób ma świadomość choroby, co spowodowane jest tym, że u większości chorych przewlekle zakażenie HCV przebiega bezobjawowo, a co za tym idzie nie wykonywane są badania w tym kierunku. U części pacjentów jednak obserwuje się występowanie manifestacji pozawątrobowych, czyli objawów ze strony narządów innych niż wątroba. U podłoża tych zespołów chorobowych leżą złożone interakcje wirusa z układem odpornościowym gospodarza, możliwość indukowania zjawisk autoimmunologicznych, a także replikacja w komórkach innych niż hepatocyty. Spektrum kliniczne manifestacji pozawątrobowych jest bardzo szerokie i poza objawami dotyczącymi układu krwiotwórczego, kostno-stawowego, mięśniowego, gruczołów wydzielania wewnętrznego, układu nerwowego i skóry, u pacjentów z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C mogą występować również objawy ze strony

błony śluzowej jamy ustnej. W przypadku większości z nich związek przyczynowo-skutkowy jest prawdopodobny lub postulowany. Dane dostępne z piśmiennictwa wskazują na różną częstość występowania manifestacji pozawątrobowych dotyczących błony śluzowej jamy ustnej w różnych rejonach geograficznych, co prawdopodobnie ma związek ze zróżnicowanym rozpowszechnieniem zakażenia HCV w danej populacji.

CEL PRACY

Celem pracy była wnikliwa ocena kliniczna błony śluzowej jamy ustnej kolejnych pacjentów z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C z wyodrębnieniem najczęściej występujących patologii oraz dolegliwości subiektywnych oraz porównanie tej grupy z osobami niezakażonymi HCV.

Jako cele szczegółowe wyodrębniono:

- analizę rodzaju i częstości występowania manifestacji pozawątrobowych oraz dolegliwości subiektywnych, dotyczących błony śluzowej jamy ustnej u chorych z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C;
- próbę odpowiedzi na pytanie, które z zaobserwowanych patologii błony śluzowej jamy ustnej oraz dolegliwości subiektywnych, mogących mieć związek z zakażeniem HCV, występują najczęściej u chorych z PZWC;

- analizę czynników predysponujących do występowania nieprawidłowości w obrębie błony śluzowej u chorych z PZWC.

METODY BADAWCZE

Analizowaną populację zakażoną HCV stanowili kolejni chorzy pozostający pod opieką Kliniki Chorób Zakaźnych w Kielcach (156 osób), oceniani stomatologicznie w Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej w Kielcach; grupę kontrolną stanowiło 50 ogólnie zdrowych osób. W obu grupach przeprowadzona została diagnostyka w kierunku występowania nieprawidłowości w obrębie błony śluzowej jamy ustnej (...).

WNIOSKI

1. U pacjentów przewlekle zakażonych wirusem HCV istotnie częściej stwierdzano występowanie patologii oraz odmiannormy w obrębie błony śluzowej jamy ustnej w porównaniu z grupą kontrolną.

Dr n. med. Joanna Gałuszka-Garnuszek.

2. U 75% pacjentów z przewlekłym WZWC stwierdzono występowanie w obrębie błony śluzowej jamy ustnej co najmniej jednej patologii, którą można rozpatrywać w kontekście związku patogenetycznego za przewlekłym zakażeniem HCV.

3. Do najczęściej stwierdzonych w analizie patologii pozawątrobowych należały: zapalenie kątowne ust, liszaj płaski błony śluzowej jamy ustnej oraz kandydoza błony śluzowej jamy ustnej.

4. Do najczęściej stwierdzanych dolegliwości subiektywnych należał zespół suchości oraz zespół bólu i pieczenia jamy ustnej.

5. Niezależnym negatywnym predyktorem wystąpienia zmian patologicznych na błonie śluzowej jamy ustnej był genotyp 3 HCV.

6. Niezależnym czynnikiem ryzyka wystąpienia liszaja płaskiego i suchości jamy ustnej był wiek pacjentów, dla innych zmian patologicznych w jamie ustnej nie stwierdzono takiej zależności.

7. Ból i pieczenie w obrębie jamy ustnej korelowały dodatnio z wiremiami HCV.

Związek wirusa HCV ze zmianami w jamie ustnej był i jest wciąż przedmiotem badań, a mechanizm patogenetyczny w przypadku części z nich pozostaje niejasny i wymaga dalszych analiz.

Wskazanie w niniejszej pracy, z jakimi dolegliwościami subiektywnymi, a także patologiami stwierdzanymi w obrębie błony śluzowej jamy ustnej u chorego z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C, może spotkać się lekarz stomatolog, ma na celu wzbudzenie czujności diagnostycznej lekarzy dentystów. Znajomość manifestacji pozawątrobowych PZWC ze strony błony śluzowej jamy ustnej może pomóc w postawieniu prawidłowej diagnozy u pacjenta, który nie ma świadomości choroby, tym samym przyczyniając się do włączenia odpowiedniego leczenia przeciwwirusowego.

Zbadał czynniki ryzyka udaru na terenach małomiejskich

Kielecki neurolog Jacek Anteck i uzyskał stopień naukowy doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Publikujemy streszczenie jego rozprawy doktorskiej.

„Czynniki ryzyka udaru mózgu pacjentów, zamieszkających w obszarach małomiejskich i wiejskich”. Tak brzmi tytuł rozprawy doktorskiej Jacka Anteckiego. Oto jej streszczenie.

Udar mózgu jest najczęściej występującym ostrym schorzeniem neurologicznym i jednocześnie najczęstszą przyczyną niepełnosprawności u osób dorosłych. Wydłużenie czasu życia oraz coraz większe rozpowszechnienie czynników ryzyka sprawiają, iż zachorowalność na udar mózgu wzrasta, zarówno w Polsce, jak i na świecie, a zatrzymanie tej tendencji staje się jednym z głównych celów zarówno medycznych, jak i społecznych.

Głównymi niemodyfikowalnymi czynnikami ryzyka wystąpienia udaru niedokrwiennego mózgu są: wiek (ryzyko wzrasta wraz z wiekiem), rasa oraz płeć męska. Do głównych modyfikowalnych czynników ryzyka zalicza się: nadciśnienie tętnicze, nikotynizm, cukrzycę, zaburzenia gospodarki lipidowej oraz otyłość brzuszna. Dostępna literatura światowa wskazuje, iż istnieją zależności pomiędzy rozpowszechnieniem i kontrolą poszczególnych czynników ryzyka udaru niedokrwiennego mózgu a miejscem zamieszkania pod względem stopnia zurbanizowania. Dotychczas brak jest szerokich badań opartych na populacji naszego kraju, w których przeanalizowany zostałby ten temat u osób z udarem niedokrwiennym mózgu.

Głównymi celami pracy były: ocena wpływu miejsca zamieszkania na częstość występowania i wykrywalność modyfikowalnych czynników ryzyka udaru niedokrwiennego mózgu u osób z udarem niedokrwiennym oraz częstości zastosowania profilaktyki pierwotnej i wtórnej. Cele dodatkowe obejmowały określenie zależności pomiędzy występowaniem i kontrolą czynników ryzyka a: wykształceniem, zastosowaniem rekomendowanych metod terapii w ostrej fazie udaru niedokrwiennego mózgu, stopniem deficytu neurologicznego przy przyjęciu, stanem funkcjonalnym przy wypisie oraz kontrolą innych współistniejących czynników ryzyka wśród chorych

na udar mózgu zamieszkujących obszary małomiejskie i wiejskie.

Do badania włączono 7977 osób z rozpoznaniem ostrym udarem niedokrwiennym mózgu, co stanowiło niespełna 81% chorych którzy zostali zareportowani do Pomorskiego Rejestru Udarów Mózgu. Protokół raportowania do PRUM obejmował dane socjo-demograficzne, kliniczne, logistyczne, klinimetryczne oraz etiologię zachorowania. Grupę chorych z udarem niedokrwiennym mózgu podzielono na dwie podgrupy w zależności od miejsca zamieszkania: 5220 pacjentów (65,4%) z miejscowości poniżej 100 tysięcy mieszkańców (obszary małomiejskie i wiejskie) oraz 2757 pacjentów (34,6%) z miejscowości powyżej 100 tysięcy mieszkańców (obszary wielkomiejskie). Zebrane dane, z podziałem na obszary pod względem stopnia zurbanizowania, poddano analizie obejmującej: rozpowszechnienie, wykrywalność i kontrolę czynników ryzyka, częstość zastosowania form terapii w fazie ostrej i zastosowanie profilaktyki wtórnej. Dodatkowo dane pacjentów z obszarów małomiejskich i wiejskich zbadano pod względem: kontroli i występowania poszczególnych czynników ryzyka w zależności od wykształcenia, nasilenia deficytu neurologicznego, stanu funkcjonalnego po zachorowaniu, zastosowania form terapii w ostrej fazie udaru mózgu oraz od pozostałych czynników ryzyka.

Analiza uzyskanych wyników potwierdziła częstsze występowanie: nadciśnienia tętniczego, cukrzycy, choroby niedokrwiennej serca, hiperlipidemii, nikotynizmu oraz rzadsze występowanie: nadwagi lub otyłości wśród chorych z udarem mózgu zamieszkujących obszary wielkomiejskie w porównaniu do chorych z obszarów małomiejskich i wiejskich. Jednocześnie analiza wieloczynnikowa potwierdziła wpływ zamieszkiwania na obszarach małomiejskich i wiejskich na: częstsze występowanie nadwagi lub otyłości, rzadsze występowanie choroby niedokrwiennej serca, gorszą wykrywalność migotania

Dr n. med. Jacek Anteck.

przedsińków, rzadsze wdrażanie metod profilaktyki wtórnej udaru niedokrwiennego mózgu.

Wyniki analizy prowadzonej w grupie chorych zamieszkujących obszary małomiejskie i wiejskie potwierdziły zależności pomiędzy: wykształceniem a stosowaniem profilaktyki pierwotnej w przypadku migotania przedsińków i zaburzeń gospodarki lipidowej; występowaniem niektórych czynników ryzyka (migotanie przedsińków, choroba niedokrwienne serca, udar mózgu w wywiadzie) a zastosowaniem leczenia trombolitycznego w ostrej fazie udaru niedokrwiennego mózgu; stopniem nasilenia deficytu neurologicznego a występowaniem niektórych czynników ryzyka (zaburzenia gospodarki lipidowej, migotanie przedsińków, nikotynizm, udar mózgu w wywiadzie); niekorzystnym stanem funkcjonalnym przy wypisie a występowaniem niewydolności krążenia lub nieprawidłowej kontroli przeciwnieprężliwej migotania przedsińków; występowaniem a wzajemną kontrolą poszczególnych czynników ryzyka udaru niedokrwiennego mózgu.

Poznanie rozpowszechnienia czynników ryzyka w zależności od miejsca zamieszkania oraz ich wzajemne zależności są niezbędne w wyznaczeniu skutecznej profilaktyki pierwotnej i wtórnej udaru niedokrwiennego mózgu. Wyniki badań własnych wykazują dysproporcje w dystrybucji i kontroli czynników ryzyka oraz wzajemne korelacje z uwzględnieniem miejsca zamieszkiwania pod względem stopnia zurbanizowania. Pozwoli to obrać kierunek dalszych badań tak, aby prawidłowo ukierunkować programy profilaktyczne i edukacyjne, co ostatecznie ma odwrócić niekorzystny wzrostowy trend zachorowalności na udar mózgu.

Rehabilitacja funkcjonalna i

lek. dent. Katarzyna Jaskólska

Absolwentka kierunku lekarsko-dentystycznego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie w 2016 roku. Aktualnie rezydentka z dziedziny protetyki stomatologicznej w przychodni Moto-Med w Kielcach

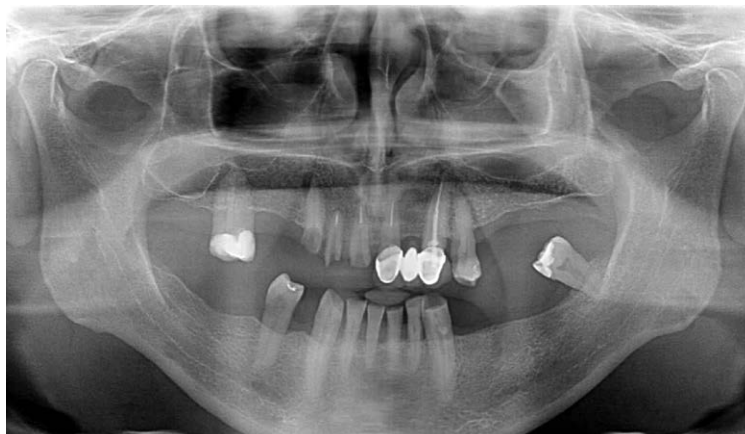
...z zastosowaniem szyny repozycyjnej i protezy szkieletowej na zatraskach u pacjenta z dolegliwościami bólowymi stawów skroniowo-żuchwowych.

Ryc.1. Modele diagnostyczne.

Ryc. 2. Model dolny.

Ryc. 3. Pantomogram pacjenta w dniu zgłoszenia się do gabinetu.

Naturalne uzębienie zapewnia komfort i wygodę, którego nie dostrzegamy i nie doceniamy w naszym codziennym życiu. Mocne i zdrowe zęby wpływają na większą pewność siebie, umożliwiają spożywanie ulubionych potraw, zapewniają młody wygląd. Czy utrata zębów oznacza, że trzeba się z tym wszystkim pożegnać? Absolutnie nie!

Nowoczesna stomatologia oferuje różnorodne rozwiązania tego problemu. Jednym z nich są protezy ruchome. Zaliczamy do nich:

- 1) osiadające protezy akrylowe częściowe lub całkowite
- 2) protezy szkieletowe,
- 3) protezy wykonane z tworzyw elastycznych,
- 4) protezy wsparte na uzębieniu resztkowym, bądź wszczepach tzw. overdenture.

Celem pracy jest przedstawienie przypadku 67-letniego pacjenta, który ze względu na użytkowany od kilku miesięcy most zgłaszał dolegliwości ze strony stawów skroniowo-żuchwowych oraz problemy z żuciem. W badaniu wewnątrzustnym stwierdzono uzupełnienie stałe w odcinku przednim (21-0-23), osadzone w zgryzie krzyżowym oraz niezabezpieczone korzenie zębów przednich.

Ponieważ rehabilitacja protetyczna była nieprawidłowa, doszło do przeciążenia w stawach skroniowo-żuchwowych oraz patologicznego starcia zębów dolnych, ich nadwrażliwości i nieestetycznego wyglądu.

Podczas pierwszej wizyty zostało wykonane badanie przedmiotowe i podmiotowe oraz stworzono plan leczenia, który został przez pacjenta zaakceptowany.

Wykonane zdjęcie pantomograficzne pozwoliło na wstępną ocenę jakości pozostałych zębów oraz korzeni.

Ze względu na rozległą zmianę okołowierzchołkową wokół korzenia zęba 13 oraz zniszczenie przez próchnicę jego powierzchni nośnej, podjęto decyzję o ekstrakcji ww. zęba.

Pozostałe korzenie z powodu zaniku kości również nie nadawały się do wykorzystania jako stabilne filary mostu. Zadecydowano o użyciu ich jako podparcie do protezy szkieletowej typu overdenture poprzez osadzenie w nich elementów retencyjnych typu Rhein 83. Uzupełnienia tego typu spełniają wymogi estetyki, chronią kości szczęk przed szybkim zanikiem, a pacjentowi zapewniają wyższy komfort użytkowania.

Podczas tej samej wizyty odbudowano materiałem kompozytowym starte zęby dolne oraz pobrano wyciski anatomiczne szczęki i żuchwy celem wykonania akrylowej szyny relaksacyjnej. Pacjentowi polecono użytkowanie szyny przez 6-8 h w ciągu doby celem rozluźnienia mięśni, ich deprogramacji oraz przygotowania do użytkowania przyszłych uzupełnień protetycznych.

Podczas kolejnych wizyt wykonano ponowne leczenie kanałowe korzeni zębów 12, 11, 21, 23 oraz oszlifowano powierzchnie nośne, przygotowano ich kanały korzeniowe celem wykonania zatrasków kulowych Rhein'83. Ze względu na dobre osadzenie korzenia 23 w kości, tj. powyżej 2/3 długości korzenia, wykonano metalowy wkład lany oraz koronę metalowo-ceramiczną.

Pozostałe braki zębowe uzupełniono protezami szkieletowymi.

Wykonanie szyny relaksacyjnej oraz protezy szkieletowej podpartej na zatraskach we właściwej wzajemnej relacji szczęki i żuchwy spowodowało ustąpienie dolegliwości ze strony ssz oraz przyczyniło się do pełnej akceptacji estetycznej uzupełnienia przez pacjenta oraz jego dalsze użytkowanie.

Katarzyna Jaskólska

estetyczna narządu żucia...

Ryc. 4. Szyna relaksacyjna twarda.

Ryc. 5. Szyna wewnątrzustnie.

Ryc. 6. Zacementowane wkłady kulkowe, korona metalowo-ceramiczna na zębie 23 oraz proteza szkieletowa dolna.

Ryc. 7. Proteza szkieletowa dolna.

Ryc. 8. Proteza szkieletowa górna typu overdenture

Ryc. 8a. Proteza szkieletowa górna zewnątrzustnie.

Piśmiennictwo

- *Vademecum wykonywania protez stałych i ruchomych* pod redakcją Beaty Dejak wyd. Med. Tour Press International Sp. z o.o Otwock 2014, Otwock 2020 ISBN 978-83-87717-28-5
- *Protetyka Stomatologiczna. Podręcznik dla studentów stomatologii* Wyd. PZWL, Warszawa 2013, wyd. 6 ISBN: 978-83-200-4670-0
- Agnieszka Ratajczak-Zieleniewska, Dominik Matkowski, Wiesław Hędzulek Czynniki wpływające na adaptację pacjenta do protez osiadających *Dent.Med Probl.* 2007, 44,2, 259-265 ISSN 1644-387X
- Małgorzata Chruściel-Nogalska, Dominika Polak- Majcher, Bartosz Dalewski, Bogumiła Frączak. Przegląd stosowanych szyn zgryzowych w leczeniu zaburzeń czynnościowych układu stomatognatycznego - na podstawie piśmiennictwa *Dental Forum*/2/2013/XLI

„Posiady w cieniu Bartka” po pandemicznej przerwie

Posiady w cieniu Bartka, po długiej przerwie spowodowanej pandemią, odbyły się w Ośrodku Świętokrzyskich Mateczników Patriotyzmu i Kultury w Zagnańsku. Były połączone z zebraniem sprawozdawczo-wyborczym Krajowej Rady Mateczników Polskośći, które przeprowadzono następnego dnia w hotelu Pod Jaskółką w Tumlinie-Osowej. Organizatorem wydarzenia był lekarz, regionalista i pisarz, dr Maciej A. Zarębski.

Na XVI Posiady w cieniu Bartka zjechało ponad 50 osób z całego kraju. Głównie ludzie, prowadzący Mateczniki w różnych zakątkach naszej ojczyzny, ale nie tylko.

Wśród gości byli także: Wojciech Kaczmarczyk – dyrektor Narodowego Instytutu Wolności w Warszawie, Krzysztof Słoń – senator RP, Jerzy Duda – wicewójt Smykowa, Alina Szymczyk – prezes Zrzeszenia Literatów Polskich im. Jana Pawła II w Chicago, Sylwester Skóra – dziennikarz radiowy z Chicago, Bogusław Cebulski – członek Rady Działalności Pożytku Publicznego przy Kancelarii Premiera z Odolanowa, Przemysław Zieliński – pracownik Biblioteki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Zofia Kaczor-Jędrzycka – prezes honorowy Zarządu Krajowego Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych w Warszawie, Dorota Żebrowska – wiceprezes Zarządu Krajowego TUL, dr Urszula Chonin ze Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach.

W czasie spotkania zaprezentowana została druga część albumu „Szlakiem Mateczników Polskośći” autorstwa Macieja A. Zarębskiego.

WYJĄTKOWA PUBLIKACJA

- Sama publikacja wygląda niepozornie, ale nawet pobieżna lektura musi skłonić do podziwu dla tytanicznej pracy autora. Książka zawiera 124 opisy Mateczników Polskośći (...). Fakt, że Maciej Zarębski odwiedził tak wiele Mateczników, rozmawiał z ich twórcami, zrobił zdjęcia, wzbudza mój wielki szacunek. Takie publikacje powstają latami, w wielkich naukowych instytucjach, opraco-

Wojciech Brzozowski mówi o Muzeum Ludowym w Sromowie. Na zdjęciu po prawej senator Krzysztof Słoń odznacza Alinę Szymczyk medalem „Gloria Artis”.

wywane przez sztab ludzi. Ta książka powstała bardzo szybko i jest dziełem jednego człowieka. Podziw wzbudza nie tylko zawartość merytoryczna, ale również strona edytorska publikacji - tak o wydawnictwie wyraził się Przemysław Jaśkiewicz, zastępca dyrektora Instytutu Wolności w Warszawie.

W czasie Posiadów zaprezentowano działalność poszczególnych Mateczników Polskośći, działających na terenie naszego kraju. To w większości przypadków prywatne muzea, izby tradycji prowadzone przez osoby, które chcą zachować pamięć o narodowej tradycji, obyczajach regionalnych, itp.

GLORIA ARTIS DLA ALINY SZYMCHYK

Idea Mateczników Polskośći dotarła nawet za ocean. Obecna na spotkaniu w Zagnańsku Alina Szymczyk, prowadząca od 1997 roku Matecznik Polonijny w Chicago, organizatorka imprez patriotycznych, założycielka teatru „Rzepicha” oraz twórczyni Zrzeszenia Literatów Polskich im. Jana Pawła II w Chicago, została w szczególności sposobem uhonorowana.

Wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego, prof. Piotr Gliński nadał pani Alinie Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” w uznaniu dla jej działalności na rzecz promocji kultury polskiej w Stanach Zjednoczonych. W imieniu ministra, aktu dekoracji dokonał w czasie Posiadów Krzysztof Słoń, senator Rzeczypospolitej Polskiej.

Imprezę zakończył występ zespołu Smykowiec oraz biesiada ogrodowa.

Następnego dnia w sali konferencyjnej Hotelu Pod Jaskółką w Tumlinie-Osowej odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Krajowej Rady Mateczników Patriotyzmu i Kultury. Wybrano nowe władze. Prezesem honorowym został prof. Andrzej Tyszcza, a prezesem członek Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej, dr Maciej A. Zarębski. Gratulujemy.

IAP/

Zespół ds. Kultury Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej

serdecznie zaprasza na
wieczór autorski pt.

Dorobek twórczy dr. Macieja Andrzeja Zarębskiego

Spotkanie odbędzie się 7 października 2022 r. Początek o godzinie 16,
w siedzibie Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach, al. Księdza J. Popiełuszki 43.

Jesień w Teatrze Żeromskiego

Spotkania w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, Narodowe Czytanie Ballad i Romansów Mickiewicza oraz ciekawe spektakle. Jesień w kieleckim teatrze zapowiada się wyjątkowo interesująco.

We wrześniu rusza 4. Kielecki Międzynarodowy Festiwal Teatralny. To nie lada gratka, zobaczyć będzie można ciekawe spektakle, a także spotkać się i porozmawiać z ich twórcami. W ramach tego wydarzenia będą organizowane spotkania edukacyjne oraz wystawy.

Z kolei w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa aktorzy zapraszają 17 września na spotkanie pt. „Z teatralnej łoży”.

Oprócz tego nie zabraknie premierowych spektakli. Zapraszamy do teatru.

IAP/

KONKURS

Dla naszych Czytelników mamy dwa podwójne zaproszenia. Jedno na:

„Wiosenną bujność traw” 9 września (piątek) godz. 19 oraz drugie na „Króla Mięsopestu” 18 września (niedziela) godz. 19. Oto pytania konkursowe:

1. Podaj imię i nazwisko reżysera filmu, który był inspiracją do zrealizowania spektaklu „Wiosenna bujność traw”.

2. Ilu reżyserów pracowało przy kieleckim przedstawieniu „Król Mięsopestu”?

Osoby, które jako pierwsze zadzwonią się do nas pod numer telefonu 41-362-13-81, wew. 14, i udzielą prawidłowej odpowiedzi, otrzymają zaproszenie na spektakl.

SIERPIEŃ/WRZESIEŃ 2022

TEATR ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

25-507 Kielce, ul. Sienkiewicza 32
SIEDZIBA TYMCZASOWA przy Wojewódzkim Domu Kultury,
25-033 Kielce, ul. Ściegiennego 2, wejście od al. Legionów

kasa +48 41 344 75 00 | kasa@teatrzeromskiego.pl | sekretariat@teatrzeromskiego.pl | www.teatrzeromskiego.pl

REPERTUAR SIERPIEŃ 2022

27. sb. | godz. 19.00 | **WOLNE CIAŁA** koncept i choreografia Marta Ziółek → PRAPREMIERA

28. nd. | godz. 19.00 | **WOLNE CIAŁA** koncept i choreografia Marta Ziółek – ostatnia niedziela miesiąca, bilet w cenie 35 zł

REPERTUAR WRZESIEŃ 2022

2. pt. | godz. 19.00 | **LUDWIG** tekst i reż. Jan Jeliński

3. sb. | godz. 11.00 | **NARODOWE CZYTANIE „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza**, reżyseria Tanja Miletić-Oruścić, wstęp bezpłatny

| godz. 19.00 | **LUDWIG** tekst i reż. Jan Jeliński

4. nd. | godz. 19.00 | **LUDWIG** tekst i reż. Jan Jeliński

9. pt. | godz. 19.00 | **WIOSENNA BUJNOŚĆ TRAW** tekst i reż. Michał Siegoczyński

10. sb. | godz. 19.00 | **WIOSENNA BUJNOŚĆ TRAW** tekst i reż. Michał Siegoczyński

11. nd. | godz. 19.00 | **WIOSENNA BUJNOŚĆ TRAW** tekst i reż. Michał Siegoczyński

16. pt. | godz. 19.00 | **KRÓL MIĘSOPUST** Jarosław Marek Rymkiewicz, reż. Jerzy Bończak i Michał Kotański

17. sb. | godz. 17.00 | **Z TEATRALNEJ ŁOŻY** – spotkanie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, wstęp bezpłatny

| godz. 19.00 | **KRÓL MIĘSOPUST** Jarosław Marek Rymkiewicz, reż. Jerzy Bończak i Michał Kotański

18. nd. | godz. 19.00 | **KRÓL MIĘSOPUST** Jarosław Marek Rymkiewicz, reż. Jerzy Bończak i Michał Kotański

23. sb. | godz. 19.00 | **WOLNE CIAŁA** koncept i choreografia Marta Ziółek

24. pt. | godz. 19.00 | **WOLNE CIAŁA** koncept i choreografia Marta Ziółek

25. nd. | godz. 19.00 | **WOLNE CIAŁA** koncept i choreografia Marta Ziółek – ostatnia niedziela miesiąca, bilet w cenie 35 zł

27. wt. | godz. 19.00 | **KRUK Z TOWER** Andriej Iwanow, reż. Aldona Figura / Teatr Dramatyczny m.st. Warszawy w ramach 4. Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego, po spektaklu spotkanie z twórcami → tymczasowa siedziba Teatru przy WDK

28. śr. | godz. 19.00 | **RESZTKI** Jarosław Murawski na motywach „Stramera” Mikołaja Łozińskiego i „Wyjechali” W.G. Sebald, reż. Ewelina Marciniak / Teatr Wyrzeże, Gdańsk w ramach 4. Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego, po spektaklu spotkanie z twórcami → Kieleckie Centrum Kultury

29. cz. | godz. 17.00 | **DEBATA Nowe definicje – edukacja** w ramach 4. Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego, wstęp bezpłatny → tymczasowa siedziba Teatru przy WDK

30. pt. | godz. 17.30 | **Go home Polish** wernisaż wystawy zdjęć Michała Iwanowskiego w ramach 4. Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego, wstęp bezpłatny → Galeria „U Strasz” w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach

| godz. 19.00 | **SAMOTNOŚĆ PÓL BAWELNIANYCH** Bernard-Marie Koltès, reż. Radosław Rychcik / Teatr im. S. Żeromskiego w Kielcach w ramach 4. Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego → tymczasowa siedziba Teatru przy WDK

Wystawa zdjęć Stanisława Śliwy

Wystawę zdjęć śp. Stanisława Śliwy, lekarza, fotografika i regionalisty z Wodzisławia, można oglądać w holu Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej.

Doktor Śliwa zmarł po ciężkiej chorobie 20 grudnia 2019 roku. Tuż przed śmiercią część bogatej kolekcji swoich

zdjęć przekazał do Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej. To właśnie z tych fotografii powstała wystawa „Uroki Ziemi Świętokrzyskiej w obiektywie Stanisława Śliwy”.

Ekspozycja mieści się w holu na parterze budynku Izby przy al. Księdza Jerzego Popiełuszki 43 w Kielcach.

Pocztówka z wakacji

W Brabancji mała osada w zieleni i kwiatkach magiczna i magnetyczna zaprosiła do siebie. Ona wybrała to miejsce bardzo urocze i bliskie akcentem polskim w Holandii jest Breda, generał Maczek wyzwolił miasto ocalił domy i ludzi, zostawił pamięć pielęgowaną i swoich chłopców pancernych 80, zapragnął do nich dołączyć w wiecznym zakątku w białoczerwonych begoniach.

Haga bardzo dostojna i bardzo stoliczna, czasem tu mieszka król Willem, zachowany czarowanym ogrodem cały kraj, w małej pigułce nad nim górują duże posągi kolorowych tulipanów, zasuszone w drewnie i ciekawe minibusy, małe pamiątkowe chodaczki, podwozła kolejką będą w kolekcji będą tęskniły.

Rotterdam ogromny port Europy zasypany klockami towarów z lasem żurawi na posterunkach i odgłosem statków, miasto tragiczne jak nasza Stolica, całe zburzone, ofiara pomyłki niemieckich bombowców, co nie dostrzegły znaku rokowań, teraz pokazuje nowoczesną twarz, mijamy pola wiatraków, ledwie pracują niektóre drzewa, w upalny czerwcowy dzień, Niderlandy kraj nad Mozą, w tulipanach i deszczach, czas tutaj płynnie powoli i nie lubi pożegnać.

Barbara Kocela

OBWIESZCZENIE Nr 29
Okręgowej Komisji Wyborczej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach
z dnia 16 sierpnia 2022r.

o wygaśnięciu mandatu członka Okręgowej Rady Lekarskiej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach na okres IX kadencji 2022-2026

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2021r., poz. 1342) oraz § 45 ust. 3 Regulaminu wyborów do organów izb lekarskich, na stanowiska w organach i trybu odwoływania członków tych organów i osób zajmujących stanowiska w tych organach oraz wyborów komisji wyborczych, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 12 X Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie regulaminu wyborów do organów izb lekarskich, na stanowiska w organach i trybu odwoływania członków tych organów i osób zajmujących stanowiska w tych organach oraz wyborów komisji wyborczych, stanowiącej załącznik do Obwieszczenia nr 7/16/VII Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 14 lipca 2016 r. oraz uchwały Nr 28/OKW/2022-IX z dnia 12 sierpnia 2022r. Okręgowej Komisji Wyborczej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach obwieszcza się, co następuje:

W związku ze zrzeczeniem się przez lek. **Roberta Jana Baruchę** mandatu członka Okręgowej Rady Lekarskiej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach nastąpiło wygaśnięcie lek. **Robertowi Janowi Barucha** mandatu członka Okręgowej Rady Lekarskiej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach na okres IX kadencji 2022-2026.

Przewodniczący
Okręgowej Komisji Wyborczej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej
Lek. dent. Adam Wróbel

OBWIESZCZENIE Nr 30
Okręgowej Komisji Wyborczej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach
z dnia 16 sierpnia 2022r.

o objęciu mandatu członka Okręgowej Rady Lekarskiej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach na okres IX kadencji 2022-2026

Na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 2 grudnia 2009r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2021r., poz. 1342) oraz § 45 ust. 3 Regulaminu wyborów do organów izb lekarskich, na stanowiska w organach i trybu odwoływania członków tych organów i osób zajmujących stanowiska w tych organach oraz wyborów komisji wyborczych, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 12 X Krajowego Zjazdu Lekarzy z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie regulaminu wyborów do organów izb lekarskich, na stanowiska w organach i trybu odwoływania członków tych organów i osób zajmujących stanowiska w tych organach oraz wyborów komisji wyborczych stanowiącej Załącznik do Obwieszczenia nr 7/16/VII Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 14 lipca 2016 r. oraz uchwały Nr 29/OKW/2022- IX z dnia 12 sierpnia 2022r. Okręgowej Komisji Wyborczej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach obwieszcza się, co następuje:

W związku ze zrzeczeniem się przez lek. **Roberta Jana Baruchę** mandatu członka Okręgowej Rady Lekarskiej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach na podstawie Protokołu Komisji Skrutacyjnej powołanej do Wyborów członków Okręgowej Rady Lekarskiej ŚIL, które odbyły się na XLI Sprawozdawczo Wyborczym Okręgowym Zjeździe Lekarzy Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej w Kielcach w dniu 26 marca 2022r. – mandat członka Okręgowej Rady Lekarskiej na okres kadencji IX 2022-2026 obejmuje:

lekarz Daniel Karpiński.

Przewodniczący
Okręgowej Komisji Wyborczej
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej
Lek. dent. Adam Wróbel

Zespół ds. Lekarzy Emerytów i Rencistów Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej organizuje wycieczkę Wilno–Troki w dniach 13-16.10.2022

Koszt wycieczki (przy grupie 30 osób) wyniesie 1250 zł/osoba (lekarze emeryci i renciści - członkowie Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej płać 700 zł). Cena obejmuje: przejazd autokarem LUX, 3 noclegi, 3 śniadania, 3 obiadowe kolacje, degustację kabinów, opiekę pilota na trasie, miejscowego przewodnika, ubezpieczenie NNW i KL. Na bilety wstępu należy przygotować 20 EUR.

Zgłoszenia i wpłaty należy kierować do 12.09.2022:
Agencja Turystyczno-Usługowa GOLD TOUR Sp. z o.o.
25-367 KIELCE, Plac Wolności 3
tel. 605-596-818 (Pan Marian Orliński)
Konto: BNP PARIBAS 56 16 0012 73 18 4211 4180 00 0001
Opłatę za wycieczkę należy dokonać do 12.09.2022

Ramowy program wycieczki Wilno–Troki, 13-16.10.2022 r.

13.10, czwartek: wyjazd z Ostrowca o godz. 7.00, po drodze możliwość posiłku k. Łomży, przejście graniczne Ogrodniki. Ok. godz. 18.00 (czasu miejscowego) przyjazd do Wilna, obiadokolacja, nocleg.

14.10, piątek: po śniadaniu spotkanie z przewodnikiem, WILNO: kościół Św. Piotra i Pawła na Antokolu, Cmentarz Antokolski: m.in. groby polskich żołnierzy poległych w latach 1919-1920, Cmentarz Na Rossie, katedra, Pałac Prezydenta, Uniwersytet St. Batorego, kościół Św. Ducha, czas wolny w ok. Placu Ratuszowego; kościół Św. Kazimierza, dawny klasztor bazylianów (Cela Konrada), cerkiew Św. Ducha, Ostra Brama. Obiadokolacja, nocleg.

15.10, sobota: po śniadaniu Góra Trzykrzyska – wspaniała panorama miasta, Cmentarz Na Rossie; Zarzecze Republika Artystów, czas wolny, kościół Św. Anny i klasztor bernardynów, pomnik i Muzeum Mickiewicza, zaułek bernardyński, obiadokolacja, nocleg.

16.10, niedziela: po śniadaniu wyjazd z Wilna; TROKI – zamek na wyspie, kenesa (świątynia) i domy karaimów, czas wolny na bazarze regionalnym, degustacja karaimskich kabinów. Ok. godz. 12.00 wyjazd powrotny, przejście graniczne Budzisko. Po drodze możliwość obiadu w Polsce w cenie ok. 25-30 zł. Przyjazd do Ostrowca po godz. 22.00.

X Jubileuszowe Sympozjum Szkoleniowo-Naukowe Kardiologia dla lekarza praktyka - co nowego w roku 2022?

KUROZWĘKI

17 września 2022, godz. 9.00-15.00

I Klinika Kardiologii i Elektroterapii, Świętokrzyskie Centrum Kardiologii, Świętokrzyska Izba Lekarska

Spotykamy się po 2-letniej COVID-owej przerwie!

8.45-9.00 Rejestracja uczestników

9.00-9.05 Rozpoczęcie konferencji i powitanie uczestników - *prof. dr hab. n. med. Beata Wożakowska-Kapłon*

9.05-10.15 Najnowsze wytyczne ESC/PTK 2022... Co w nich uważam za najważniejsze? - prowadzą: *dr Elżbieta Jaskulska-Niedziela, dr n. med. Dawid Bąkowski*

- Komorowe zaburzenia rytmu, nagły zgon sercowy - *dr n. med. Maciej Kluk*
- Konsultacja kardiologiczna przed operacją pozasercową - czego wymagać? Co ocenić w 2022 roku? - *dr n. med. Radosław Bartkowiak*
- Kardioponkologia 2022 - *dr hab. n. med. Iwona Gorczyca-Głowacka*
- Nadciśnienie płucne - co powinien wiedzieć lekarz praktyk? - *dr n. med. Katarzyna Starzyk*

10.15-10.30 Przerwa na kawę

10.30-11.50 W zgodzie z wytycznymi, czyli jak powinniśmy prowadzić w roku 2022 terapię... - prowadzą *dr Radosław Bartkowiak, dr n. med. Katarzyna Starzyk*

- Niewydolności serca - *prof. Beata Wożakowska-Kapłon*
- Nadkomorowych zaburzeń rytmu - *dr n. med. Paweł Walek*
- Nadciśnienia tętniczego i hipercholesterolemii - *prof. Beata Wożakowska-Kapłon*
- Przewlekłych zespołów wieńcowych - *dr Rafał Szymczyk*

11.50-12.05 Przerwa

12.05-13.05 Efekt klasy czy znaczące różnice w terapii... - prowadzą: *dr hab. n. med. Iwona Gorczyca-Głowacka, dr Miłosz Bzymek*

- Migotania przedsionków NOAC-ami - *dr Elżbieta Jaskulska-Niedziela*
- Niewydolności serca inhibitorami SGLT2 - *dr Kamilla Wesółowska*
- Hipercholesterolemii statynami - *dr Miłosz Bzymek*
- Nadciśnienia tętniczego - beta-adrenolitykami - *dr Paweł Dybich*
- Ostrego zespołu wieńcowych lekami przeciwpłytkowymi - *prof. Beata Wożakowska-Kapłon*

13.05-14.00 Chory kardiologiczny w opiece ambulatoryjnej - prowadzą: *dr Agnieszka Woronowicz, dr n. med. Paweł Walek*

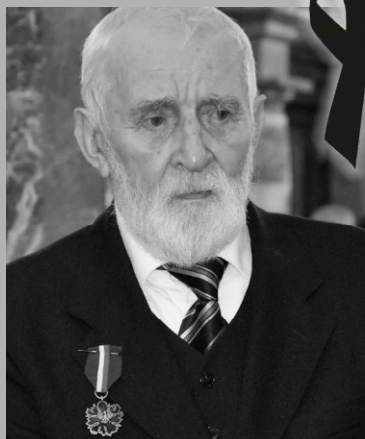
- Pacjent z rozrusznikiem, na co zwracać uwagę? - *dr n. med. Dawid Bąkowski*
- Jak interpretować opis echokardiograficzny u naszego chorego? - *dr Agnieszka Woronowicz-Chróściel*
- Chory z migotaniem przedsionków - kiedy myślę o ablacji? - *dr Maciej Młodnicki*, a kiedy nie - *dr Przemysław Dąbkowski*
- Bóle w klatce piersiowej, czy od razu koronarografia? - *dr Konrad Strzębała*

14.00-14.45 Chorzy trudni, ciekawi, nietypowi. Kliniczny kalejdoskop kardiologiczny. Swoich chorych przedstawiają: *dr Justyna Niedziela, dr Katarzyna Dziubek, dr Michał Łabuz, dr Piotr Karolak, dr Anna Kot, dr Azita Rezaei, dr Michał Bączek, dr Olga Jelonek, dr Paweł Kośmider*, prowadzą: *dr Maciej Młodnicki, dr Konrad Strzębała*

14.45-15.00 Najczęstsze problemy w terapii ambulatoryjnej chorego „kardiologicznego” - Państwo pytają, my odpowiadamy.

15.00 Zakończenie spotkania

Za udział w spotkaniu przyznanych będzie 5 punktów edukacyjnych

Jan Lechicki
*specjalista w dziedzinie
 pediatrii, medycyny ogólnej
 oraz organizacji ochrony
 zdrowia
 (1931-2022)*

Lek. Jan Lechicki

23 czerwca 2022 roku zmarł w Kielcach dr Jan Lechicki - lekarz pediatra, specjalista medycyny ogólnej i organizacji ochrony zdrowia, działacz Izby Lekarskiej i znany literat – poeta, satyryk, publicysta medyczny. Cztery dni później, po mszy żałobnej w kościele Św. Franciszka w Kielcach, spoczął na Cmentarzu Komunalnym w Cedzynie.

Dr Lechicki był postacią nietuzinkową. Za swoją pracę, twórczość, działalność społeczną został odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP, odznaką Zasłużony Działacz Kultury, brązowym medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis, otrzymał II Nagrodę Miasta Kielce za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (2009). Był laureatem Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Mikołaja Reja oraz otrzymał II Nagrodę Marszałka Województwa Świętokrzyskiego za dokonania w dziedzinie twórczości literackiej. Posiadał także tytuł Honorowego Obywatela Łagowa, który otrzymał w 2016 roku.

Dr Lechicki urodził się 1 stycznia 1931 roku w Łagowie jako syn Karola, rolnika i szewca, i Józefy z domu Rachunek. Do szkoły powszechnej uczęszczał w Łagowie w latach 1938-45. Podjął naukę w Liceum im. J. Śniadeckiego w Kielcach, kontynuował w Szczekocinach, a ukończył w Szczecinie w roku 1950. Następnie przez rok jako uczestnik Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” budował Nową Hutę. W roku 1953 ukończył szkołę felczerską w Gdańsku, po której podjął pracę w Ośrodku Zdrowia i w Szpitalu Miejskim w Nowej Dębie. Jesienią 1953 roku został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Z wojska wrócił w listopadzie 1955 roku i po powrocie do Nowej Dęby pracował w zakładowym ambulatorium. W grudniu tamtego roku poślubił Marię z Kossakowskich Dębicką. W październiku 1957 roku podjął studia na Wydziale Lekarskim AM w Krakowie uzyskując w marcu 1963 roku dyplom lekarza medycyny. Od kwietnia tamtego roku rozpoczął pracę w charakterze lekarza stażysty w szpitalu Miejskim w Nowej Dębie, a następnie w Kolbuszowej. Po stażu zaczął specjalizację z pediatrii, pędząc spokojny żywot prowincjonalnego lekarza. W roku 1965 powrócił na rodzinną ziemię świętokrzyską, podejmując pracę kierownika Ośrodka Zdrowia w Daleszycach, potem w Wolicy k. Chęcin. W kwietniu 1967 roku uzyskał specjalizację I stopnia z pediatrii. Na przełomie lat 1970-71 pracował przez siedem miesięcy jako lekarz okrętowy Przedsiębiorstwa Połtów Dalekomorskich i Usług Rybackich w Świnoujściu, po powrocie z rejsu (pływał na trawlerze rybackim „Płetwał” na północnym Atlantyku) zamieszkał w Kielcach, gdzie zatrudniony został na stanowisku kierownika Przychodni Przemysłowej w Chemarze, a potem Przychodni Rejonowej. W tym czasie przechodził różne szczeble kariery zawodowej, uzyskując specjalizacje z zakresu medycyny ogólnej i organizacji ochrony zdrowia. Tak szeroki zakres wiedzy medycznej pozwolił mu pełnić funkcje najpierw kierownika Wydziału Zdrowia Miejskiej Rady Narodowej w Kielcach oraz przez 12 lat (od 16 września 1985 r. do 20 stycznia 1997 r.) dyrektora Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Morawicy k. Kielc. Po przejściu na emeryturę zajął się wyłącznie działalnością twórczą, redaktorską i popularyzatorską. Jego flirt z literaturą zaczął się jeszcze w Szczecinie. Tam jako maturzysta zetknął się z wielkimi przedstawicielami polskiej poezji: Julianem Tuwimem, Władysławem Broniewskim oraz Konstantym Ildefonsem Gałczyńskim. Sugestywny sposób prezentacji twórczości, zwłaszcza przez Gałczyńskiego, spowodował, że przyszły lekarz podjął pierwsze próby literackie, które w przyszłości miały zaowocować większymi osiągnięciami. Bo tak naprawdę to pasją dr. Lechickiego było pisanie, i to nie tylko utworów literackich (jego ulubionymi gatunkami były fraszki i aforyzmy), ale także felietonów o tematyce zdrowotnej, które były publikowane w prasie lokalnej i czasopismach medycznych.

Jako publicysta debiutował w piśmie studenckim „Medyk Krakowski” jeszcze podczas studiów. Artykuły, fraszki, aforyzmy, materiały popularyzujące wiedzę medyczną drukował początkowo w „Kamieniu”, „Odgłosach”, „Słowie Ludu”, „Przemianach”, „Służbie Zdrowia”, potem w „Ikarze”, „Świętokrzyskim Kwartalniku Literackim” i „Eskulapie Świętokrzyskim”. Jest autorem kilku książek z zakresu problematyki medycznej, wśród których dużą popularnością cieszyły się pozycje „Co wiem o alkoholu i alkoholizmie” (1986) oraz „Leksykon narkomanii” (1993).

Jako poeta wydał pierwszy samodzielny tomik „Kształt bólu” w roku 1980 nakładem Wydawnictwa Łódzkiego, ale za swój debiut literacki uważa druk arkusza poetyckiego w piśmie społeczno-kulturalnym „Przemiany” w nr. 9 z roku 1976. W następnych latach wydał kolejne pozycje - wiersze i opowiadania „Przetaczanie myśli” (1990), „Tomograf duszy” (1993); „Okrucy dzieciństwa”, „Pojedynek z sobą” (1999). Jest autorem „Fraszek i aforyzmów” (1991), aforyzmów „Nagiej prawdy się nie ubiera” (1995), zbioru fraszek, aforyzmów i humoresek „Widziane zezem” (1997) oraz tomów prozy (opowiadań, esejów wspomnieniowo-refleksyjnych), miniatur: „Wysupłane z pamięci” (2002); „Zapiski prowincjonalnego lekarza” (1999), „Odpryski” (2005). W 2020 r. wydał ostatnią swoją książkę o charakterze biograficznym „Postscriptum”. Od roku 1981 należał do Związku Literatów

Polskich, w oddziale kieleckim początkowo (lata 1996-2000) był jego sekretarzem, a od 2000 r. wiceprezesem. Należał w latach 80. i 90. XX wieku do Unii Polskich Pisarzy Medyków, publikując w III almanachu (Spektrum) tej organizacji, z roku 1982.

Osobną dziedziną jego działalności była praca na rzecz korporacji lekarskiej. Brał aktywny udział w odrodzeniu samorządu w roku 1990, sprawując w II kadencji (lata 1993-1997) funkcję wiceprzewodniczącego Rady Okręgowej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej. Od 1991 roku (do lutego 2004 r.) był redaktorem naczelnym „Biuletynu Informacyjnego” naszej Izby, noszącego (od piątego numeru wydanego w czerwcu 1991 r., już pod jego redakcją) nazwę „Eskulap Świętokrzyski”. Za jego redakcji ukazało się 141 numerów pisma. Nr 147-148 (podwójny) „Eskulapa”, już firmowany moim nazwiskiem. Tak się bowiem stało, że na początku marca 2004 roku Jan Lechicki złożył rezygnację z funkcji naczelnego, którą Rada Okręgowa ŚIL na posiedzeniu 11 marca mnie powierzyła. Od października 2000 r. z „Eskulapem Świętokrzyskim” miałem jako mieszkaniec Staszowa już do czynienia na co dzień (od tego numeru docierał już na tzw. ziemię odzyskane, w tym powiat staszowski). Z Janem Lechickim, a właściwie jego publicystyką i poezją, miałem okazję zetknąć się pod koniec lat 80. jako czytelnik czasopism kieleckich i podziwiać jego twórczość. Osobiście poznałem go 21 czerwca 1995 r., na wieczorze literackim lekarzy członków Unii Polskich Pisarzy Lekarzy podczas II Światowego Kongresu Polonii Medycznej w Częstochowie. Tego dnia dr Lechicki prezentował swoje najnowsze fraszki, ja fragment reportażu z podróży do Katynia. Zrobił na mnie wrażenie osoby wrażliwej, kompetentnej, a zarazem empatycznej w bezpośrednich kontaktach. Wkrótce spotkaliśmy się ponownie, w Chańcy i Staszowie, w dniach 13-15 października tego samego 1995 roku na sympozjum unijnym. W marcowym numerze „Gazety Lekarskiej” z roku 1997 Jan Lechicki poświęcił mi niezwykle pochlebny felieton zatytułowany „Maciej Zarębski - człowiek instytucja”. 7 kwietnia tamtego roku był bohaterem spotkania lekarzy pisarzy ziemi świętokrzyskiej z mieszkańcami Staszowa w tamtejszym muzeum regionalnym. Wówczas bardzo interesująco opowiadał o swojej pasji literackiej. Nie żałował czasu na udział w organizowanych przeze mnie w Kielcach imprezach. Był także autorem recenzji kilku moich książek. W marcowym numerze „Eskulapa Świętokrzyskiego” z roku 2008, w zamieszczonej recenzji, pisał m.in.: „Maciej uświadomił mi, że mój ulubiony pisarz, piewca ziemi świętokrzyskiej, Stefan Żeromski, był pionierem polskiego regionalizmu.”

W latach 2008-2012 Jan Lechicki aktywnie uczestniczył w pracach prowadzonej przeze mnie kawiarni literackiej lekarzy świętokrzyskich. Był członkiem jury ogólnopolskiego konkursu fotograficznego „W obiektywie Eskulapa” (2010), 19 czerwca 2009 zaś bohaterem wieczoru autorskiego w naszej Izbie, podczas którego przedstawił program autorski satyryczny „Szczypanie fraszką i aforyzmem”, promował swoją książkę „Myśli nieokiełznane”, którą następnie podpisywał po spotkaniu. Od numeru (6-7) czerwcowo-lipcowego z 2010 r. został członkiem kolegium redakcyjnego „Eskulapa Świętokrzyskiego”, prowadząc w piśmie stałą rubrykę satyryczną „Trochę pieprzu, trochę soli” (do początku 2014 r.). 26 kwietnia 2012 roku braлиśmy razem udział w spotkaniu wiosennym lekarzy emerytów w Muzeum Regionalnym w Pińczowie, podczas którego Jan Lechicki prezentował swoje najnowsze fraszki z cyklu „Geriatry w satyrze”. W międzyczasie 19 lutego 2011 r. w kieleckim WDK odbył się jego benefis związany z 80-leciem urodzin, a 16 września tamtego roku z jego inicjatywy w Ciekotach była zorganizowana konferencja ogólnopolska, poświęcona kondycji zdrowotnej lekarzy emerytów. Z jego czynnym udziałem.

5 października 2012 roku Jan Lechicki bierze udział w spotkaniu artystyczno-literackim lekarzy świętokrzyskich w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach, podczas którego prezentował swoje utwory z cyklu „Szczypanie fraszką”.

Ostatnie moje spotkanie z Janem Lechickim miało miejsce 16 marca 2016 roku w Sali Lustrzanej Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach, na benefisie z okazji Jego 85-lecia urodzin i 55-lecia pracy twórczej. Imprezę poprowadził Stanisław Nyczaj, prezes kieleckiego Oddziału ZLP, a po oficjalnej uroczystości aktorzy Teatru im. St. Żeromskiego - Teresa i Mirosław Bielińscy przedstawili program artystyczny, oparty na utworach Jubilata. Potem już tylko mogłem śledzić jego dalsze losy z mediów. W zasadzie po roku 2016 wycofał się z życia publicznego, poza działalnością w Związku Literatów Polskich. Zmarł w przededniu swoich imienin. Pozostanie w pamięci kolegów lekarzy jako ktoś, kto dobrze przysłużył się społeczności, w tym naszej korporacji. A ja jestem wdzięczny losowi, że na swojej drodze życia mogłem spotkać tak nietuzinkowego, o wszechstronnych zdolnościach i umiejętnościach, Człowieka.

Maciej Andrzej Zarębski

Zmarła Nasza Koleżanka

dr MARIANNA WOŁOZYN

specjalista w dziedzinie medycyny fizykalnej i balneoklimatologii

Wyrazy współczucia oraz słowa wsparcia

Rodzinie

składają

Koleżanki i Koledzy
ze Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 6 sierpnia 2022 roku

zmarł

lek. med. ZBIGNIEW ZABIELSKI

specjalista w dziedzinie pediatrii

kielczanin z urodzenia,
tarnowianin z wyboru.

Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego
im. S. Żeromskiego w Kielcach
z 1975 roku.

Studia medyczne ukończył na
Uniwersytecie Jagiellońskim
Collegium Medicum
w Krakowie.

Jako młody lekarz pracował
w Specjalistycznym Szpitalu
im. Edwarda Szczeklika
w Tarnowie w Oddziale
Chorób Dziecięcych
i w Oddziale Chorób Zakaźnych
Dziecięcych, a także
w Poradni Chorób Dziecięcych
i w Pogotowiu Ratunkowym w Tarnowie.
Następnie przez wiele lat realizował swoje
lekarские powołanie w Gminnym Centrum Usług Medycznych w Lisiej Górze
i Przychodni Lekarskiej Medica
w Starych Żukowicach.

W swojej pracy kierował się nie tylko
wszechstronną wiedzą medyczną,
lecz również szczerością
i ogromnym sercem,
które okazywał każdemu z pacjentów.

Msza święta pogrzebowa
została odprawiona
w środę, 10 sierpnia 2022 roku
o godz. 12.00
w kaplicy Cmentarza Komunalnego
w Tarnowie - Krzyżu,
po czym nastąpiło odprowadzenie
Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku.

Krystyna Iwańska
specjalista w dziedzinie
pediatrii
(1931-2022)

Lek. Krystyna Iwańska

29 maja 2022 roku w Kielcach zmarła dr Krystyna Iwańska, wieloletnia ordynator Oddziału Niemowlęcego Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego. Urodzona 19.06.1940 r. w Radomiu. W 1963 ukończyła Wydział Lekarski Akademii Medycznej we Wrocławiu. Tam też, w roku 1969 roku, uzyskała I stopień specjalizacji z zakresu pediatrii. W latach 1963-1973 pracowała w Szpitalu Powiatowym w Trzebnicy. Od kwietnia 1973 do października 1974 pracowała na stanowisku asystenta w Dziale Pomocy Doraźnej i Oddziale Dziecięcym Szpitala Miejskiego w Starachowicach. W 1974 uzyskała drugi stopień specjalizacji z pediatrii na Akademii Medycznej w Krakowie. Od 1974 roku związana z Kielcami – przez ponad 30 lat pracowała w Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym im. dr. Buszkowskiego – gdzie była kolejno starszym asystentem, zastępcą ordynatora, a od 1991 była ordynatorem Oddziału Niemowlęcego II.

Po przejściu na emeryturę pracowała nieprzerwanie, aż do końca życia w Przychodni nr 2 „Wojska Polskiego” w Kielcach. Dr Krystyna Iwańska łączyła olbrzymią wiedzę kliniczną i doświadczenie praktyczne z umiejętnością jej przekazywania młodym lekarzom. Pod jej kierunkiem wielu lekarzy uzyskało specjalizację I i II stopnia z pediatrii. Pożegnaliśmy nie tylko dobrego lekarza, ale także wspaniałego Człowieka.

Wiele jej zawdzięczamy w kształtowaniu naszych postępowań medycznych i czyśto ludzkich. Zawsze służyła nam radą i pomocą w opiece nad małymi pacjentami. Była bez wątpienia wielką osobowością i indywidualnością, cenioną zarówno przez nas, jak i całe środowisko medyczne.

Była osobą niezwykle skromną, kochała dobrą literaturę i ambitne kino. Zawsze pozostanie w naszej pamięci i sercach.

Cześć Jej pamięci.
lek. Aleksandra Bankiet
lek. Lucyna Kurowska-Pałka

Zmarł Nasz Kolega

ROBERT ŁUKASIEWICZ

*specjalista w dziedzinie stomatologii ogólnej
i chirurgii stomatologicznej*

Wyrazy współczucia oraz słowa wsparcia

Rodzinie

składają

Koleżanki i Koledzy
ze Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej

Zmarł Nasz Kolega

ANDRZEJ SKOCZYŁAS

specjalista w dziedzinie medycyny pracy

Wyrazy współczucia oraz słowa wsparcia

Rodzinie

składają

Koleżanki i Koledzy
ze Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej

Rodzinie i Najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia
oraz szczerze kondolencje
z powodu śmierci

PANA ANDRZEJA SKOCZYŁASA

składają

członkowie Zarządu Świętokrzyskiego
Oddziału Polskiego Towarzystwa
Medycyny Pracy

Zmarła Nasza Koleżanka

dr MARIA PIWOWARSKA-PAŁKO
*specjalista w dziedzinie stomatologii ogólnej
i stomatologii zachowawczej,*

Wyrazy współczucia oraz słowa wsparcia

Rodzinie

składają

Koleżanki i Koledzy
ze Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej

ZATRUDNIĘ LEKARZA

NZOZ w Skarżysku-Kamiennej przyjmie do pracy lekarza specjalistę lub będącego w trakcie specjalizacji z pediatrii, chorób wewnętrznych lub medycyny rodzinnej. Posiadamy wolne miejsca akredytacyjne w zakresie specjalizacji z medycyny rodzinnej. Forma zatrudnienia - etat / kontrakt / umowa zlecenie oraz czas pracy do uzgodnienia. Telefon kontaktowy: 604-447-707.

Gabinet prywatny zatrudni lekarza dentystę w centrum Kielc. Gabinet dwustanowiskowy. Pacjenci wyłącznie prywatni. Wymagania: umiejętność pracy „na 4 ręce” oraz umiejętność pracy w powiększeniu. Kontakt: 735-912-685.

Szpital Św. Leona sp. z o.o. z siedzibą w Opatowie pilnie poszukuje lekarzy specjalistów w dziedzinie chirurgii ogólnej (w tym kierownika oddziału), zapewnia bardzo atrakcyjne warunki pracy. Kontakt: sekretariat tel. 15-86-70-427, e-mail: sekretariat@szpitalopatow.pl

Prężnie rozwijająca się prywatna klinika w okolicach Staszowa poszukuje lekarzy różnych specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, m.in.: alergologa, psychiatrę, endokrynologa, diabetologa, pediatrę, laryngologa, reumatologa, chirurga, neurologa. Oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie 70% wizyty dla lekarza współpracującego. Kontakt: 505-156-334 oraz 507-262-515.

Przychodnia Eskulap sp. z o.o. w Solcu-Zdroju pilnie zatrudni:

- lekarza medycyny do udzielania świadczeń medycznych w POZ
- lekarza specjalistę położnictwa i ginekologii do udzielania świadczeń w Poradni Położniczo-Ginekologicznej.

Oferujemy dowolną formę zatrudnienia. Zapewniamy atrakcyjne warunki pracy.

Kontakt: prezes Leszek Kryczka, tel. +48 601-472-699.

SP ZOZ MSWiA w Kielcach im. Św. Jana Pawła II zatrudni na umowę o pracę lub umowę cywilno-prawną:

- lekarzy specjalistów w zakresie chorób wewnętrznych;
- lekarzy pragnących się specjalizować w zakresie chorób wewnętrznych.

Oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie, bardzo dobre warunki pracy, dodatkowe możliwości rozwoju i podnoszenia kwalifikacji.

Oferty prosimy składać w dziale kadr SP ZOZ MSWiA w Kielcach im. Św. Jana Pawła II, ul. Wojska Polskiego 51, 25-375 Kielce, IV piętro - pokój 409 lub mailem na adres: kadry@zozmswiakielce.pl
Dodatkowe informacje: tel. 41-260-42-12.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ożarowie zatrudni na pełny etat lekarzy do pracy w podstawowej opiece zdrowotnej, posiadających lub chcących specjalizować się w zakresie medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych, pediatrii. Kontakt telefoniczny: 15-861-10-19 wew. 110 lub 609 -678-238.

Przychodnia Stomatologiczna DENTIS w Busku-Zdroju zatrudni lekarza dentystę / stomatologa. Atrakcyjne warunki płacy - współpracy, elastyczne godziny pracy oraz możliwość rozwoju. Duża baza pacjentów. Kontakt: 504-110-608.

Klinika Stomatologiczna w Kielcach poszukuje lekarza stomatologa do pracy w ramach NFZ i prywatnie. Praca w zgranym zespole. Prosimy o kontakt pod nr tel. 693-142-693.

Świętokrzyska Izba Lekarska
zaprasza na szkolenie

**„Higiena emocjonalno-zawodowa.
Jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu”**

które odbędzie się

16 września 2022 r. (piątek) w godz. 16.00-17.30

w sali konferencyjnej Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej
al. Ks. Jerzego Popiełuszki 43, 25-155 Kielce

Wykład poprowadzi Adrianna Sobol – psycholog
z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Konsultanci wojewódzcy w dziedzinie reumatologii
województw podkarpackiego i świętokrzyskiego
oraz

Świętokrzyska i Podkarpacka Izba Lekarska
zapraszają na

**Zebranie Naukowe Świętokrzyskiego i Podkarpackiego
Oddziału Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego,**

które odbędzie się

w dniu 01.10.2022 w Hotelu Kameleon w Tarnobrzegu
i w dniu 02.10.2022 w hotelu Sarmata w Sandomierzu.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie
Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej
www.sil.apsnet.pl

Zespół ds. Emerytów i Rencistów ŚIL

zaprasza

5 października 2022 r. o godz. 15.30 wszystkich
lekarzy Seniorów ŚIL do siedziby Świętokrzyskiej Izby
Lekarskiej

(al. Ks. J. Popiełuszki 43) na spotkanie
z Panem Dr. Krystianem Szprochem.

Temat spotkania

„Problematyka podeszłego wieku”

w imieniu Zespołu ds. Lekarzy
Emerytów i Rencistów
Przewodnicząca
Wanda Korpikiewicz

Klub Seniora w Ostrowcu Św. zaprasza na spotkanie
Kol. Kol. Emerytów i Rencistów z terenu Ostrowca Św.
i Opatowa członków Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej.
Spotkanie odbędzie się 30 września 2022 r.

Początek o godz. 16.00,
w stołówce przy Liceum J. Chreptowicza
przy ul. Rostońskiego.

Chętnych uprzejmie proszę o telefoniczne zgłoszenie
pod nr. tel. 609-789-639 – dr Wanda Korpikiewicz

do 25.09.2022r.

Kolejna seria zwycięstw dr Gałuszki-Garnuszek

Tryumfowała na korcie, na którym trenuje sama Iga Świątek!

Pierwsze miejsce w deblu i drugie w singlu wywalczyła dr Joanna Gałuszka-Garnuszek, kielecka stomatolog, w Medbledonie - Ogólnopolskim Turnieju Tenisowym Lekarzy na trawie, który odbył się w połowie lipca. Pod koniec sierpnia zdobyła kolejne trofea - w Gdańsku.

Na kortach „polskiego Wimbledonu”, bo tak nazywany jest obiekt w Michałowku koło Łowicza, gdzie trenuje Iga Świątek, kielczanka w deblu grając w duecie z Joanną Szafranek wywalczyła pierwsze miejsce w kategorii +45 lat. W singlu zajęła zaś drugie miejsce w tej samej kategorii.

Pod koniec wakacji dr Gałuszka-Garnuszek wzięła udział w kolejnych zawodach - Ogólnopolskim Turnieju Tenisowym Lekarzy w Gdańsku, gdzie wywalczyła trzecie miejsce w singlu i drugie w deblu (także w duecie z Joanną Szafranek).

Obecnie dr Gałuszka-Garnuszek przygotowuje się do Mistrzostw Świat Lekarzy, które odbędą się w październiku w Orlando w USA. Trzymamy kciuki.

Dr Joanna Gałuszka-Garnuszek (na zdjęciu z lewej) z Joanną Szafranek, swoją deblowa partnerką podczas Medbledonu.

Bazując na wieloletnim doświadczeniu zebraliśmy wystarczającą wiedzę, by pomóc rozwiązać jedną z największych bolączek własnej praktyki lekarskiej – kontaktem z pacjentami. Owocem naszej pracy jest system **FASTIS**.

System Fastis to propozycja, która ułatwi i usprawni relacje z pacjentami. Nasze rozwiązanie to połączenie profesjonalnego systemu rezerwacji wizyt wraz ze wsparciem asystentki. Zajmiemy się prowadzeniem kalendarza wizyt, jak również pomożemy w umawianiu spotkań i komunikacji z pacjentem.

 Czytelne raporty

 Czytelne raporty

 Zmniejszenie kosztów

 Mniej odwołanych wizyt

 Intuicyjny system

 Kontakt 7 dni w tygodniu

Dołącz do Nas
**Zacznij oszczędzać
czas już dziś**

 667 505 998

 kontakt@fastis.pl

 fastis.pl

